

61h

1972 OKT 17

Magyar Nemzet

Nemzet

7

# Visszaélünk a gyógyszerekkel

Az óbudai Pamutnyomó és Mintázó üzemben ülést tartott a III. kerületi tanács VB egészségügyi osztálya s a kerületi Vöröskereszt-szervezet „Gyógyszervisszaélés elleni Bizottsága”. Az ülésen részt vett dr. Pesta László, az országgyűlés egészségügyi bizottságának elnöke és a Hazafias Népfront Budapesti Bizottságának alelnöke, úgy is mint orvos, úgy is mint várospolitikus.

Az orvosok és gyógyszerészek — aktivisták és érdeklődők jelenlétében — elmondták súlyos és megalapozott aggodalmaikat a gyógyszerfogyasztással kapcsolatban.

## Felmérés a III. kerületben

A túlzott gyógyszerfogyasztás káros volta derült ki a kerületi főorvos, dr. Vidosfalvy Magda bevezetőjéből, amelyet felmérési eredményekkel is alátámasztott. Ebben a kerületben történt először a fővárosban gyógyszerfogyasztási felmérés.

Dr. Simkó Alfréd ideggyógyász főorvos és ideggondozó vezető elmondta, hogy a páciensek hovatovább már nem panaszkodnak fordulnak orvoshoz, hanem ők *rendelnek* nála gyógyszert. Saját elképzelésük, esetleg tapasztalataik alapján. Az orvosi rendelésben úgy akarják „megrendelni” most az orvosnál a gyógyszert, mint ahogy mondjuk, a Kózházban az egyes árucikkeket kérik, sőt talán még kissé energikusabban is. Azzal a mélységesen megalapozott meggyőződéssel teszik ezt, hogy a gyógyszer „nekik jár”. Mint ahogy jár is a dolgozónak az a gyógyszer, ami neki valóban jól tesz. De az nem feltétlenül azonos azzal, amiről ő ezt hiszi, tekintve, hogy az orvos nem mindig van vele egy véleményen. Ez a félreértés háromféle gyógyszerfogyasztást fordít elő leggyakrabban, aminek néha igen súlyos következményei lehetnek, részben a beteg — de néha az orvos számára is. A leggyakrabban követelt gyógyszerek a „csodálatos” antibiotikumok, ezek valóban lehetővé tesznek olyan eredményeket, amelyekről néhány évtizeddel ezelőtt a tudomány még csak álmodozhatott.

## Társadalmilag is veszélyes

Igy tehát az a beteg, aki mindenáron vegacillint akar, mert fáj a torka és esetleg az egész családot is ellátja pirulákkal, mondjuk, megelőzés céljából, *nem tudja, milyen veszélyes dologt művel*. Ugyanis hozzájárul az antibiotikumokkal szemben ellenálló baktériumtörzsek megjelenéséhez és ezáltal *társadalmilag is veszélyessé váló következményeket segít előidézni*. A betegnek ezt nem kötelessége tudnia. Az orvos azonban tudja. De esetleg túl fáradt ahhoz, hogy hadakozzék a rendelkezésére álló rövid időn belül — mely egy betegre jut — és egyszerűbbnek látja szótlanul felírni a receptet.

Az antibiotikumoknál is veszélyesebb azonban az egyre terjedő modern nyugtatókra való túlzott — visszaélésre fajúló — rászokás. Mert ezek bizony csakugyan nem arra való, hogy az emberek családi, lakás- és egyéb problémáik elintézését akár a legkitűnőbb magyar tranquillánsokra bízák.

A tranquillánsok széles skálája áll ma már a tudomány rendelkezésére. Segítségükkel kedélybetegeket meg lehet gyógyítani, sőt úgynevezett elmébetegeket is vissza lehet adni a társadalomnak. A nagyvárosi élet zsúfoltságához, az egész élet felgyorsulásához a biológiai ember egyre nehezebben tud alkalmazkodni — és az urbanizációs ártalmak ellen világszerte gyógyszerekhez nyúl, *a természethez való visszatérés egészségesebb lehetőségei helyett*. Az esti séták, reggeli tornák, kertészkedés és barkácsolás néhány lehetőségét érdemes volna megszívlelni. Az emberek azonban általában inkább a gyógyszeres segítséget igénylik, többnyire időhiányból, részben jogosan, részben indokolatlanul. Mert hiszen nem mindenkinek tesz jól ugyanaz a gyógyszer, akár mennyire új és divatos, sőt valóban kitűnő is, olyan eseteknél, amikor valaki tényleg rájuk szorul.

Amikor aztán csakugyan felírják a nyugtatót, a legtöbb embernek fogalma sincs arról, hogy milyen súlyos veszélynek teszi ki magát és embertársait, ha például egyetlen csöpp alkoholt iszik andaxinra, vagy eleniumra, különösen, ha mondjuk, taxisorfór az illető és karambolt okozhat, mert figyelmének feszültsége csökken, és reflexei kissé lelassultak. A gyógyszerek ilyen használatát nem lehet másnak minősíteni, mint visszaélésnek.

## Ami egyénenként változik

Dr. Kálmán László, a fővárosi tanács Gyógyszertári Központjának szakfelügyelője elmondta, hogy nem vehetjük rossz néven az emberektől, ha a naponta újjászülető nehézségek elől a túlzott gyógyszerfogyasztásba menekülnek. Még nehezebb talán az orvos és a gyógyszerész helyzete, a vegetatív dystonia eseteiben, amikor nagyon is valódi, kínzó fájdalmakat idézhet elő a neurózis. És csakugyan enyhítésre van szükség. De akkor sem szabad egyszerűen az egyes betegek kérésének engedni, mert hiszen az egyes betegsé-

gek ugyanannál az egyénnél néha úgy lépnek fel, hogy az a pszichotrop gyógyszer — mely mondjuk, az ideges gyomorpanaszoknak használna — ennél a speciális embernél éppen hogy bajt okoz, mert véletlenül és történetesen pajzsmirigy-hyperfunkciója van, vagy magas vérnyomása, vagy valamilyen allergiája. És ami a leggyakoribb bajokozó: nem képes felérni ésszel a páciens, hogy bizonyos orvosságok méreggá változtatják az alkoholfogyasztás legcsekélyebb adagját is. A gyógyszerész szakfelügyelő rendkívül érdekes adatokat ismertetett a budapesti gyógyszerfogyasztás térbeli és időbeli megoszlásáról. Elmondotta, hogy 1969-ben minden budapesti lakosra évi 17 altatónyugtató tabletta jutott. Ebben a fogyasztási adatban a csecsemők is bennfoglaltatnak. Ez a szám 1971-ben 21 tabletta emelkedett. Az altatók grafikonja szerint a harmadik kerületnek azon részei, melyeken még régi típusú kisebb kertes házak állnak, nem érik el a többi budapesti kerület altatófogyasztás átlagát, ha nem is maradnak nagyon alatta.

## Az ülte rohanás kora

Az altató azonban fokozott reggeli fáradtságot szül — magyarázta dr. Simkó Alfréd válaszában —, aminek következménye a reggeli „feldobó tabletta” igénye. Az izgatóságok alkalmazása; és mindez együtt segít előidézni azokat a váratlan, látszólag indokolatlan idegösszeroppanásokat és szívinfarktusokat aránylag fiatal és úgynevezett iskolázott embereknél, akik egyszerűen nem tudják, mit cselekszenek, amikor autón rohannak a katasztrófa felé. Egyáltalán az „*ülte rohanás*” korunk egyik súlyos tünete — holott a visszafojtott indulatoknak mozgásban való levezetése sokkal egészségesebb és eredményesebb lenne.

Dr. Pesta László elmondta, hogy mint az országgyűlés egészségügyi bizottságának elnöke és mint budapesti ember büszke erre a gyűlésre, mely túlszárnyalja a kerületi értekezletek színvonalát és fontosságát. Az a nézete, hogy *országos szintre kell emelni a gyógyszervisszaélés elleni mozgalmat*, s ennek érdekében mindjárt meg is hívta az előadókat az országgyűlés egészségügyi bizottságának e hó 27-én tartandó ülésére.

F. A.